

dost bolo lží

**Philippe
Besson**

preložila
Mária Ferenčuhová

Preklad knihy formou štipendia
z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia.

Vydanie knihy z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia,
ktorý je hlavným partnerom projektu.

u. fond
na podporu
umenia

Copyright © Editions Julliard, Paris, 2017
Translation © Mária Ferenčuhová, 2024
Design & layout © Martin Fek, 2024
Cover photography © Jakub Gulyás, 2024
Slovak edition © Laputa/Literárna bašta, 2024

ISBN 978-80-8283-077-7

dost

bolo

lží

*Philippe
Besson*

*preložila
Mária Ferenčuhová*

Pamiatke
Thomasa Andrieua
(1966 — 2016)

„Túžba sa nedala prilákať. [...] Bola tu od prvého pohľadu, alebo nikdy nejestvovala. Bola bezprostrednou dohodou o sexuálnom vzťahu, alebo nebola ničím.“

Marguerite Durasová *Milenec*¹

„Povedal: ‚Rozhodol som sa, že už nebudem milovať mužov, ale ty, ty si sa mi páčil.‘“

Hervé Guibert *Fou de Vincent*

„S bolestnou konečnosťou som dospel k záveru, že neobmedzené možnosti sú preč a časy, keď sme si mohli robiť, čo chceme, sa skončili. Budúcnosť už neexistovala. Všetko bolo v minulosti a tam malo aj zostať.“

Bret Easton Ellis *Lunar Park*

Jedného dňa, viem aj kedy, pamätám si to celkom presne, sedím v kresle v hotelovej hale v istom krajskom meste, hala slúži aj ako bar, a rozprávam sa s novinárkou, ktorá so mnou robí rozhovor o mojom najnovšom románe *Odhodlať sa odísť*, medzi nami je nízky okrúhly stolík a novinárka sa ma pýta na rozchody, na písanie listov, na to, či odísť z krajiny pomáha alebo aj nie, odpovedám, viem odpovedať na takéto otázky, odpovedám takmer bez premýšľania, slová prichádzajú ľahko, mechanicky, pohľadom pritom kľžem po ľuďoch chodiacich hore-dolu po hale, príchody, odchody, vymýšľam im životy, tým, čo prichádzajú, aj tým, čo idú preč, skúšam si predstaviť, odkiaľ idú, kam sa vracajú, vždy ma to bavilo, vymýšľať životy neznámym, zaujímať sa o okoloidúcich, je to takmer mánia, zdá sa mi, že som s tým začal už v detstve, áno, mám to v sebe od najútlejšieho veku, teraz si spomínam, ako to matku znervózňovalo, vravela, dosť už tých lží, hovorila lží namiesto výmyslov, zostalo mi to, a tak v tom pokračujem dodnes, vytváram hypotézy a zároveň odpovedám na otázky, rozprávam o bolesti opúšťaných žien, sú to dve veci, ktoré viem oddeliť, robím ich súbežne, keď vtom zbadám od chrbta mladého muža, ťahá za sebou kufor na kolieskach, chystá sa vyjsť z hotela, z jeho postoja, z celej jeho postavy vyžaruje mladosť, no vzápätí ma ten obraz ochromí, pretože nie je možný, *ten obraz*

nemôže existovať, mohol by som sa, pravdaže, mýliť, napokon, do tváre mu nevidím, z miesta, kde sedím, to nejde, no akoby som si bol tou tvárou istý, akoby som vedel, ako vyzerá, a opakujem, je to nemožné, skrátka nemožné, a predsa vyhrýknem meno, Thomas, vlastne ho skôr vykriknem, Thomas, novinárka oproti mne sa zľakne, sklonená nad zošitom škriabala poznámky, prepisovala moje slová, a teraz prudko zdvihne hlavu, stiahne plecيا, akoby som zakričal na ňu, mal by som sa jej ospravedlniť, ale neurobím to, celkom ma pohltí rozhábaný obraz, čakám, či vykriknuté meno zaúčinkuje, ale mladík sa neotočí, pokračuje v ceste, mal by som z toho definitívne vyvodiť, že som sa mýlil, bol to len klam, ilúzia vyvolaná príchodmi a odchodmi, ale nie, ja vstanem, vyskočím, vybehnem za ním, nepoháňa ma potreba presvedčiť sa, či mám pravdu, v tej chvíli som totiž ešte presvedčený, že sa nemýlim, dobehnem muža na chodníku, položím mu ruku na plece, otočí sa a.

Kapitola prvá
1984

Školský dvor lýcea, asfaltová plocha, okolo nej staré budovy zo sivého kameňa, široké a vysoké okná.

Tínedžeri s ruksakmi a aktovkami zloženými na zemi pri nohách diskutujú v skupinkách, dievčatá s dievčatami, chlapci s chlapcami. Pri pozornejšom pohľade sa dá rozoznať aj dozor, len o trochu starší od žiakov.

Je zima.

Naznačujú to holé konáre stromu, ktorý rastie uprostred a vyzerá ako vyschnutý, srieň na oknách, para stúpajúca z úst, ruky, čo sa o seba šúchajú, aby sa zahriali.

Je polovica osemdesiatych rokov.

To zas prezrádza oblečenie, vypasované rifle vyprané v save, so svetlými škvrnami a s vysokým driekom, vzorované svetre; niektoré dievčatá majú farebné vlnené štucne, ktoré sa im zošuchujú k členkom.

Mám sedemnást rokov.

Neviem, že sedemnást už nikdy nebudem mať, neviem, že mladosť nepretrvá, že je to len chvíľa, že zmizne, a keď nám to dôjde, už je neskoro, je preč, vyprchala, stratili sme ju, niektorí to tušia a aj to hovoria, dospelí to opakujú, no ja ich nepočúvam, ich slová po mne sklznu ako voda po kačacom perí, nezachytia sa, som idiot, bezstarostný idiot.

Som v maturitnom ročníku, v triede s vedeckým zameraním, na lýceu Élieho Vineta v Barbezieux.

Barbezieux, to neexistuje.